

2. Hensynet til at holde Danmark fri af en politisk union.

De historiske erfaringer viser, at valutaunioner kun er holdbare, hvis de har en politisk overbygning. Derfor har Europa-Kommissionens formand, Romano Prodi, travlt med at lave sin Europa-Kommission om til en egentlig euroregering. Han betegner allerede sig selv som statsminister i den første EU-regering!

I en valutaunion er det ikke nok at have fælles centralbank og fælles penge. Historien viser, at en fælles økonomisk politik og et fælles politisk system er nødvendigt for at forhindre, at valutaunionen bryder sam-

men. Det siger også næsten sig selv, at et område med fælles penge og fælles rente også må have en fælles beslutningsprocedure, og dermed havner vi i en politisk union.

Skemaet nedenfor viser en række eksempler fra historien på monetære unioner med fælles penge (fælles valuta) eller med helt faste vekselkurser.

Nobelpristager i økonomi i 1999, Robert Mundell, har netop påpeget, at en økonomisk union nødvendigvis må føre til en politisk union. Det mener i øvrigt de fleste økonomer i udlandet og herhjemme – og en del politikere indrømmer det!

Eksempler fra historien på monetære unioner med fælles valuta eller med faste vekselkurser

Land/områder	Periode for Møntunionen	Også en Politisk union?
England, Skotland	fra ca. 1707	ja, fra 1707
England og Kanaløerne ⁽¹⁾		nej
USA	fra ca. 1850	ja, fra 1776
35 tyske stater	fra 1857	ja, fra 1871
Øst- og Vesttyskland	fra 1990	ja, fra 1990
Italienske stater	fra 1861	ja, fra 1861
Italien, Vatikanet, San Marino		nej
Frankrig, Italien, Belgien og Schweiz ⁽²⁾	1865-1914	nej
Danmark, Sverige og Norge ⁽³⁾	1875-1905	nej
Danmark, Færøerne, Grønland ⁽⁴⁾	i hundredvis af år	ja, fra 1397
Belgien, Luxembourg ⁽⁵⁾	1922-1999	nej
Frankrig, Monaco	1865	nej
Fransk-talende Afrika (CFA) ⁽⁶⁾	fra 1948	nej
Fhv. Sovjet-republikker ⁽⁷⁾	1991-1994	nej
Tjekkiet, Slovakiet ⁽⁸⁾	1918-1995	ja, 1918-1993
11 EU-lande i ØMUen ⁽⁹⁾	fra 1/1 1999	er på vej!

- Noter: (1) Kanaløerne omfatter Jersey, Guernsey, Sark, Alderney, Herm Jethou, Brecqhou og Lihou.
 (2) Møntunionen blev kaldt Den Latinske Møntunion og ophørte formelt i 1926, men reelt ved 1. verdenskrigs udbrud i 1914.
 (3) Den skandinaviske Møntunion ophørte, da Norge blev uafhængig af Sverige og valgte at forlade møntunionen.
 (4) Med Kalmarunionen i 1397 knyttedes bl.a. Færøerne og Grønland til det danske rige.
 (5) Valutaunionen ophørte, da begge lande 1/1 1999 tilsluttede sig EU's ØMU og euro.
 (6) Forkortelsen CFA står for: »Franc de la Communauté d'Afrique«, men også for »Franc de la Co-opération financière en Afrique centrale«. Det drejer sig i alt om 14 afrikanske lande.
 (7) Efter Sovjetunionens opløsning fortsatte man møntunionen med fælles rubler, men det varede kun få år. Alle tidligere sovjet-republikker har i dag egne, nationale valutaer.
 (8) Tjekkeslovakiet blev oprettet i 1918 og blev i 1993 splittet op i Tjekkiet og Slovakiet. To år efter indførte Slovakiet sin egen valuta.
 (9) De 11 ØMU-lande (=Euro-land) er: Tyskland, Frankrig, Italien, Belgien, Holland, Luxembourg, Spanien, Portugal, Irland, Østrig og Finland.
 Ikke oplyst.

Kilde: Økonomiministeriet i svar på spørgsmål S 1897 og S 1898 stillet i Folketinget i foråret 1999 samt supplerende oplysninger.